

Suomen neuvotteluasetelma turvemaiden ennallistamiseen

Joel Rouvavuori, MMM

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

Turvemaiden ennallistamisen tulkintakysymyksiä

Suomen ennallistamisuunnitelmaa arvioitaessa huomiota voidaan kiinnittää ainakin seuraaviin:

1. Asetuksen sallimien joustojen laskentatapa
2. Joustojen hyväksilukeminen vs. niiden lisäisyys
3. Vettämistavoitteen pienentämisen oikeus
4. Valittu turvemaan määritelmä
5. Mahdollisesti: Suomen valitsemien turvamaiden ennallistamistoimenpiteiden kunnianhimo

1. Asetuksen sallimien joustojen laskentapa

Asetus ei suoraan määritä että art 11.4.3. jousto tulisi laskea vain **vettämistavoitteesta**. Se on yhtälailla laskettavissa koko **ennallistamistavoitteesta**.

11.4. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään ennallistamaan maatalouskäytössä oleva orgaaninen maaperä, joka on ojitettua turvemaata. Kyseisten toimenpiteiden on koskettava vähintään:

*a) vuoteen 2030 mennessä **30 prosenttia tällaisista alueista**, joista **vähintään neljännes** on vetettävä uudelleen;*

*b) vuoteen 2040 mennessä **40 prosenttia tällaisista alueista**, joista **vähintään kolmannes** on vetettävä uudelleen;*

*c) vuoteen 2050 mennessä **50 prosenttia tällaisista alueista**, joista **vähintään kolmannes** on vetettävä uudelleen;*

(3) Lisäksi jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön ennallistamistoimenpiteitä sellaisen orgaanisen maaperän uudelleenvetämiseksi, joka on ojitettua turvemaata muussa maankäytössä kuin maatalouskäytössä ja turpeen tuotannossa, ja ottaa uudelleenvetetyn alueen enintään 40 prosenttiin saakka huomioon osana ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista.

2. Joustojen hyväksilukeminen vs. niiden lisäisyys

- Joustoiksi suunniteltiin käyttää ensisijassa art. 4 mukaisia ojitettujen suometsiä (myöh. metsäjousto)
- Aikaisempi valmistelu on perustunut arvioon, että art 4 toimet voidaan hyväksilukea art 11.4 metsäjoustoan. Näin ollen art 11.4 varten ei tarvita lisäisiä toimia turvemetsissä. Art 4 mukaiset turvemetsissä tehtävät toimet suoraan vähentävät turvepeltojen vettämistarvetta.
 - Ruotsi näyttäisi käyttävän tätä tulkintaa
- Art. 11.1: *Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön tarvittavat ennallistamistoimenpiteet, jotka ovat tarpeen luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi maatalouden ekosysteemeissä **niiden alueiden lisäksi, joihin sovelletaan 4 artiklan 1, 4 ja 7 kohdan mukaisia ennallistamistoimenpiteitä***
 - Oikeudellinen arvio on, että asetuksen muotoilu ei jätä mahdollisuutta muulle tulkinnalle kuin lisäisyydelle

3. Vettämistavoitteen pienentämisen oikeus

- Art 11.4.5. *Asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa jäsenvaltio voi vähentää maatalouskäytössä olevien turvemaiden uudelleenvettämisen laajuutta tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa vaadittua pienemmäksi, jos tällaisella uudelleenvettämisellä on todennäköisesti **merkittäviä kielteisiä vaikutuksia** infrastruktuuriin, rakennuksiin, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tai muuhun yleiseen etuun, **ja jos tällaista uudelleenvettämistä ei voida toteuttaa muulla kuin maatalousmaalla.***
 - Oikeudellinen arvio on, että kynnys tämän kohdan soveltamiselle on korkea. Asetuksen vaatimukset eivät näytä täyttyvän.
 - Ruotsi ei näyttäisi olevan soveltamassa tätä kohtaa
- Pinta-alan pienentämisen taso tulee määritellä erikseen

4. Valittu turvemaan määritelmä

- Ennallistamisasetuksessa ei ole turvemaalle määritelmää artiklassa 2.
- Art 11.4 käytetty sanamuoto on “**maatalouskäytössä oleva orgaaninen maaperä, joka on ojitettua turvemaata**”.
- Komission vastaukset ja asetuksen resitaalit 59) ja 60) viittaavat khk-inventaarion taustalla oleviin IPCC:n laskentaohjeisiin. Suomessa khk-inventaarion turvepaksuus on ≥ 30 cm turvetta.
 - *(59) Restoration and rewetting of organic soils, as defined in 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, in agricultural use, i.e. under grassland and cropland use, constituting drained peatlands*
- Resitaalit eivät ole oikeudellisesti sitovia. Kuitenkin ristiriitatilanteissa, joissa punnitaan asetuksen tulkinnan oikeellisuutta, resitaaleja voidaan käyttää tulkinnan perusteina.
 - Jos Euroopan unionin tuomioistuin jossain vaiheessa pääsee ottamaan kantaa turvemaan määritelmään ennallistamisasetuksen kontekstissa, niin tuomioistuin suurella todennäköisyydellä viittaa resitaaleihin 59 ja 60.
- Komissio kiinnittänee huomiota eroon IPCC:n ja kansallisen määritelmän pinta-aloissa

Keskusteltavaksi/linjattavaksi

- Art 11 tulkintakysymykset vaikuttavat voimakkaasti tavoitepinta-aloihin.
- Tulkinnoissa näyttäisi olevan eroa jäsenmaiden välillä. Art 11. ei ole yhtä hankala kysymys kaikissa jäsenmaissa.
- On tarpeen linjata mitä tulkintoja on tarkoituksenmukaista käyttää lausuntokierroksella (kts. seuraava dia)
- Olisiko tarkoituksenmukaista keskustella komission kanssa etupainotteisesti tulkintakysymyksistä?
- Olisiko mahdollista muuttaa esim. joustojen tulkintaa suunnitelman päivityksessä 2032?

Koonti: esitysvaihtoehdot tulkinnoista

1. Asetuksen sallimien joustojen laskentatapa

- Lasketaan 40 % jousto koko ennallistamistavoitteesta
- Lasketaan 40 % jousto vain vettämisen tavoitteesta (vaikutuksiltaan vastaa ohrylle aiemmin esitettyä)

2. Joustojen hyväksilukeminen vs. niiden lisäisyys

- Oikeudellisesta arviosta huolimatta tulkitaan art. 4 toimien hyväksilukeminen ilman lisäisyyttä (vaikutuksiltaan vastaa ohrylle aiemmin esitettyä)
- Oikeudellisen arvion mukaisesti art. 4 toimien tulee olla lisäisiä

3. Vettämistavoitteen pienentämisen oikeus

- Oikeudellisesta arviosta huolimatta esitetään vettämistavoitteen pienentämistä
- Oikeudellisen arvion mukaisesti ei esitetä vettämistavoitteen pienentämistä (vaikutuksiltaan vastaa ohrylle aiemmin esitettyä)